

Sähköinen asiointi

**Esityksen kokoaja ja laatija:
Atk-suunnittelija Esa Pietilä**

- **Osa 1: Netti etiketti**
- **Osa 2: Sähköinen asiointi**

TIETOTURVA JA UUSI SOSIAALINEN YMPÄRISTÖ (I)

Lyhyt oppimäärä uudesta hyvän
käyttäytymisen mallista

Kaakkois-Suomen Viestikilta

Internet on kansalaistoiminnan keskeinen kanava ja työväline

Internet-tietoverkon tai netin, kuten käyttäjät sitä kutsuvat, välityksellä tavoittaa miljoonia ihmisiä ympäri maapalloa. Ilman nettiä on vaikea tulla toimeen. Suomalaisista 83% käyttää internettiä säännöllisesti:

- 99% opiskelijoista
- 90% työssä käyvistä
- 37% eläkeläisistä
- Yli 60% 13-17 vuotiaista käyttää IRC-Galleriaa päivittäin (yli 500 000 suomalaista käyttäjää)
- Facebook käyttää yli miljoona suomalaista
- www.adressit.com sivuilla 25 suosituinta adressia on kerännyt yhteensä lähes miljoona allekirjoitusta. Eläkeiän nostamisesitys keräsi vastustusadressiin yli 170 000 allekirjoitusta kahdessa viikossa
- 5% suomalaisista on oma blogi eli verkkopäiväkirja

18 – 30 vuotiaista suomalaisista 86% pitää nettiä ainakin jonkin verran mielekkäänä tapana vaikuttaa. Kansalaistoiminta on siirtymässä järjestöjen ulkopuolelle epämuodolliseksi verkkoaktivismiksi, elämäntapa-aktivismiksi sekä 'kevytaktivismiksi (=sitoutumista vieroksuva)'. Stranius, Leo HS 11.7.2009

Tietojenkäsittelyn uhat kasvavat samassa suhteessa

Helmikuussa 2010 kävi ilmi, että helsinkiläisen kahvilan murretusta tietokoneesta oli viety yli 100 000 luottokortin tiedot (CERT.fi)

Älypää-pelisivustolta maaliskuussa 2010 varastettujen käyttäjätietojen julkaiseminen vaaransi palveluun rekisteröityneiden käyttäjien tietoturvallisuuden. Yli 125 000 käyttäjätunnusta, salasanaa ja sähköpostiosoitetta julkaistiin internetissä. (CERT.fi)

Vuonna 2009 suomesta löytyi 25 000 verkkomadon saastuttamaa konetta (CERT.fi)

CERT.fi on Viestintäviraston tietoturvasivusto.

NETTIETIKETTI = NETTIKÄYTTÄYTYMISEN VINKKEJÄ

Netti on monin tavoin poikkeuksellinen media. Netistä löytyy uutisia, tietoa, mielipiteitä ja viihdettä. Voit tehdä edullisia ostoksia tai asioida monien viranomaisten kanssa netin välityksellä. Jotta netin käyttö olisi mukavaa ja sujuvaa, on laadittu vapaamuotoinen netiketti eli käyttäytymisohje nettiin. (Lähde: www.iitee.com)

1. Ole rehellinen – älä kerro kaikkea
2. Kunnioita toisia käyttäjiä
3. Muista salasanan käyttö
4. Henkilötietojen turvallinen käyttö
5. Älä luota nigerialaisiin kirjeisiin
6. Kaikki mitä näet tai luet, ei aina ole totta
7. Älä varasta
8. Älä levitä väärää tietoa
9. Osta tunnetuista kauppapaikoista
10. Käytä sähköpostia oikein
11. Seuraa perheesi netinkäyttöä
12. Väärinkäytöksistä rangaistaan

Älä luule, että netissä on yksityisasiota

- Internet on yleensä julkinen eikä yksityinen
- Internetin käyttö on kuten postikorttien lähettelyä tai viestin kiinnittämistä ilmoitustaululle
- Toisten arvostelu, herjaaminen tai ilkeämielinen tarinointi tulkitaan herkästi julkiseksi eli täyttää panettelun tunnusmerkit
- Viestisi kertoo Sinusta enemmän kuin luuletkaan
 - Kielenkäyttö kertoo viestintätaidoistasi
 - Keskusteluihin osallistuminen blogeissa kertoo kiinnostuksen kohteesi tai harrastuneisuutesi
 - Työnantajan haukkuminen kertoo lojalisuudestasi
 - Aktiivinen sähköpostiviestien vaihtaminen kilpailijayrityksen R&D-osaston kanssa voi johtaa potkuihin
 - Vältä toisen sähköpostin kuormittamista tarpeettomilla viesteillä

Älä luule, että netissä on yksityisasiota

Mieti tarkkaan, kenelle kerrot omat henkilötietosi, nimesi, osoitteesi tai puhelinnumerosi. Käytä nimimerkkiä tai esiinny ilman nimeä vain palveluissa, joissa se on yleinen käytäntö.

Netillä on pitkä muisti: lähettämäsi viesti saattaa olla luettavissa arkistoissa vielä vuosienkin jälkeen!

Varmista viestiesi yksityisyys ellet ole valmis kiinnittämään niitä kaikkien luettavissa oleville ilmoitustauluille! (Facebook, IRC-galleria)

Älä harrasta suojaamatonta nettiä

- Vaara vaanii Internetissä: se on täynnä mahdollisia virustartuntoja ja automatisoituja hyökkäyksiä
- Suojaudu:
 - Koneesi palomuurisuodattimet ovat päällä
 - Käyttöjärjestelmäsi ja yleisimmät sovelluksesi ovat automaattisesti päivitettyjä
 - Käytä jotain yleisimmistä haittaohjelman ilmaisupalveluista tai – sovelluksista
 - Sähköpostioperaattorisi suodattaa roskapostin haluamallasi tavalla
 - Ymmärrä ja hallitse keskustelua sekä sovellusten käyttöä netissä

Tarkista salasanojesi käyttö

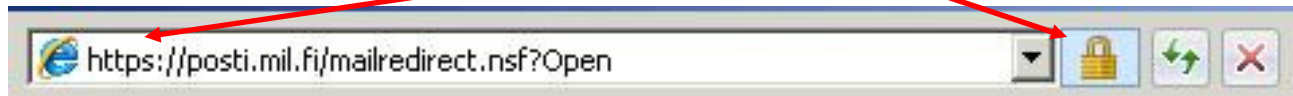
- Muuta oletussalasanat heti palvelun avattuasi
 - Pääseekö esim. GSM -puhepostiisi sisälle muuttamalla vähän liittymännumeroasi ja käyttämällä oletussalasanaa 1234
- Älä käytä samaa salasanaa ja/tai käyttäjätunnusta useammassa palvelussa
 - Onko pankkipalvelun salasanasi sama kuin gmailisi?
 - Katseletko Ilta-Sanomien verkkolehtiä pankkikorttisi salasanalla?

Oletko khalasteltavissa

- Pankkisi ei varmasti lähestyy sinua sähköpostilla: ” sillä tilitietosi kaipaavat päivittämistä”. Viestissä on linkki väärennetylle pankin web-sivustolle, josta tilitietosi sujahtavat päivitysten jälkeen rikollisten käyttöön.
- Khalastelu sivusto edellyttää kirjautumista, jotta pääset syvemmälle kiinnostuksesi kohteeseen. Sivusto on yleensä helppokäyttöinen ja kyselee yhteystietosi, ammattisi, työnantajasi, kiinnostuksen kohteesi jopa harrastuksesi.
- Tietojen khalastelu, phishing, on suosittu huijaustapa

Oletko khalasteltavissa

Tarkista aina, että luottamuksellisia tietoja antaessasi käytät oikeaa sivustoa ja ssl-salausta: **https** ja **lukon** kuva näkyvillä.

Voit avata ”lukon” klikkaamalla sitä:

Lankeatko nigerialaiseen ansaan

Lupaus helposta rikastumisesta viehättää niin, että terve järki unohtuu.

- Pientä laitonta rahanpesua vastaan saat mojavon osuuden siirrettävästä summasta. ”Etumaksut”, ”käsittelykustannukset” ja valitettavat ”lahjukset” johtavat kuitenkin merkittäviin tappioihin.
- Lähettämällä tämä kutsu viidelle kaverillesi, siirtämällä 50 € oheiselle tilille ja antamalla omat tilitietosi saat pienelle investoinnille satakertaisen tuoton.

Ole terveen epäluuloinen - helppoja ja laillisia tapoja rikastua ei ole!

Tiedä mihin olet sitoutumassa ennen hiiren klikkaamista!

Älä lataa kaikkia sovelluksia, joita sinulle tarjotaan

Tekaistu tietoturvaohjelma:

- Ohjelmia markkinoidaan sivuilla ja viesteissä.
- Ruutuun avautuu ikkuna, jossa varoitetaan, että koneessa on ”virustartunta”
- Mikäli käyttäjä lataa mainostetun ohjelman testiversiön ”tartuntoja” löydetään lisää
- ”Puhdistukseen” tarvitaan ohjelmalisenssi, joka maksaa 40€
- Ostettu ohjelma ei ”puhdistaa” mitään, eikä siitä tahdo päästä eroon eli se on **Trojalainen hevonen**

Mikään virusturvaohjelma ei takaa 100 % turvallisuutta!

Huijauksilta voi välttyä vain käyttämällä tunnettujen ohjelmistotalojen tuotteita!

Älä laita hölmöilyjäsi nettiin

Arvioi aina, onko internetsivu luotettava:
kirjoitusvirhe saattaa paljastaa väärennöksen.

Älä levitä netissä aineistoa, johon sinulla ei ole
oikeutta. Näitä ovat esim. musiikki, teksti,
valokuvat tms.

Mieti, näyttääkö internetsivu aidolta vai
onko tieto valetta!

Mene aina tunnetuille sivuille! www.youtube.com vs.
www.yuotube.fi

Älä lataa videokoodekkia

Nettisivulla luvataan mielenkiintoista katseltavaa, mutta sen katsomiseen tarvitaan erillinen ”RealPlayer ohjelma”.

- Ohjelman latauksen jälkeen video on ehkä katseltavissa, mutta mitään uutta parempaa toiminnallisuutta koneelle ei tullut: koneeseen on voinut asentua haittaohjelma!

Tarkista aina ohjelmia tarjoavat palvelut. Ole lähdekriittinen tiedon tai tarjouksen suhteen: mikäli tarjous tai tieto kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta, se ei todennäköisesti ole sitä.

Älä osta roskapostiviesteistä

- Yli 20% henkilöistä myöntää, että he ovat ostaneet roskapostissa mainostettuja tuotteita.
- Mitenkään ei voi olla varma,
 - saako tällaisen kanavan kautta kunnon tavaraa?
 - mitä tapahtuu kanavalle annetulle luottokorttitiedolle?
 - saatko rahasi takaisin, jos et ole tyytyväinen saamaasi tuotteeseen?
 - mitä muuta sinulle tarjotaan osoitettuasi aktiivisuutta tällä tavoin?

Huijauksilta voi välttyä vain ostamalla tunnettujen tai verkkokaupan ehtoja noudattavien toimittajien tuotteita

Älä laita hölmöilyjäsi nettiin

- Se, minkä laitat nettiin kavereiden katsottavaksi, päättyy todennäköisesti tarkoitustasi laajemman piirin ihasteltavaksi.
- Minkä nettiin kerran laittaa, ei välttämättä lähde koskaan pois.
- USAssa jo yli kolmasosa työhönottajista on hylännyt muutoin soveltuvia ehdokkaita nettisisällön perusteella:
 - Uskaliaita kuvia
 - Viitteitä rikollisesta toiminnasta
 - Viitteitä aiemmasta työnantajan luottamuksen rikkomisesta

Älä dokumentoi hölmöilyjäsi!

Älä jätä perheesi netinkäyttöä valvomatta

- **Mikä on perheesi Internet-profiili:**
 - Keitä ovat tyttäresi kaveripiirissä IRC-Galleriassa?
 - Onko äitisi todella tilannut 4 000€ ulkomaanmatkan?
 - Mitä kuvia löytyy poikasi nimellä netistä?
 - Kenelle vaimosi on kertonut Facebook:ssa talosi oleva tyhjillään kolmen viikon lomamatkan ajan? Organisaation työntekijälle antama sähköpostiosoite on tarkoitettu työ-tehtävien hoitamiseen, eikä sitä tule jakaa internetin yhteisöpalveluissa (esim. Facebook ja IRC-galleria) tai muissa vastaavissa yhteyksissä (normiasiakirja HG912)
- **Tietokone kannattaa sijoittaa näkyvälle paikalle, jotta koneen käyttöä voi valvoa**
- **Tietoturvakettien lapsilukkoja kannattaa käyttää**
- **Perheen Internetissä olevien tietojen profiili kannattaa tarkastaa aika ajoin**

Kerro perheen jäsenillesi myös netin pahoista puolista, eiväthän he jätä kotioveaankaan auki ulos lähtiessään (ainakaan kovin usein)!

Älä käytä verkkoa asiattomasti työpaikalta

- Jopa yli neljännes työntekijöistä on katsellut netistä pornografiaa työaikanaan
- Työnantaja on kiinnostunut:
 - Mihin työaika käytetään?
 - Mihin osoitteisiin yrityksen virallisilta verkko-osoitteilta ollaan yhteydessä?
 - Mitä tartuntoja työasemiin tulee erilaisilta ”palvelu” – sivuilta?
- Asiattomasta selailusta jää helposti kiinni (Lex Nokia)

Laki ja netti

Vaikka useimmat lait on kirjoitettu ennen tietoverkkojen yleistymistä, koskevat lait myös nettiä ja sen palveluita. WWW-sivujen tekijä on aina itse vastuussa sivujensa sisällöstä ja lainmukaisuudesta.

Muita lakiin perustuvia asioita ovat mm. viestintäsalaisuus, tekijänoikeus- ja tavaramerkkilaki, laki yksityisyyden suojasta.

SÄHKÖINEN ASIOINTI, (II)

Lyhyt oppimäärä uudesta hyvän käyttäytymisen mallista

Sähköinen asiointi

Mitä on sähköinen asiointi?

- Sähköisestä asioinnista on tullut osa meidän joka päiväistä elämää, niin työssä kuin vapaa-ajalla. Työyhteisössä käytämme tietojärjestelmiä päivittäin. Allekirjoitamme tai varmennamme asiakirjoja sähköisesti.
- Olemme saaneet käyttäjätunnukset ja niitä vastaavat oikeudet työnantajan tietojärjestelmiin. Meidät pystytään tunnistamaan käyttäjätunnuksen perusteella.

Sähköinen asiointi

Mitä on sähköinen asiointi?

- Kotona käytämme sähköpostia viestintään, hoidamme laskujen maksun internetin kautta ja varaamme konserttiliput. Pankkiasiat hoidamme pankista saaduilla tunnuksilla, joilla pystytään yksilöimään kenen tiliä käymme veloittamassa.
- **Huom! Yhteinen pankkitili ja siihen liittyvät sähköiset tunnisteet saattavat aiheuttaa ongelmia kun käytetään muita sähköisiä palveluita: tilin pääkäyttäjä ja toissijainen käyttäjä. Varmista omasta pankista!**

Sähköinen asiointi

Mitä on sähköinen asiointi?

- Muissa vapaa-ajalla käytettävissä internetin palveluissa voimme piilottaa henkilöllisyytemme. Sähköisen asioinnin kannalta tämä aiheuttaa ongelmia. Onko tuotteen tilaaja se, joka hän väittää olevansa?
- Tosin kaikki sähköiset palvelut eivät tarvitse tunnuksia. Junamatkaa varten voimme selata aikataulutietoja VR:n sivuilta. Jos haluamme ostaa ja maksaa matkalipun VR:n internet-palvelun kautta, tarvitsemme pankkitunnukset.

Sähköinen asiointi

Mitä on sähköinen asiointi?

- Sähköistä asiointia kehitettäessä on otettava huomioon myös Suomen lain asettamat vaatimukset. Näitä ovat tietosuoja ja tietoturvallisuus. Tietosuoja liittyy tietojen rekisteröintiin ja rekistereiden sisältöön. Sillä turvataan henkilön yksityisyys (privacy).
- Tietoturvallisuus tarkoittaa sitä, etteivät kolmannet oikeudettomasti pääse salaisiin tai arkaluontoista tietoa sisältäviin tiedostoihin. Tietosuojaa ja tietoturvallisuutta varten on säädetty Henkilötietolaki 22.4.1999/523.

Sähköinen asiointi

Sähköinen tunnistaminen

- Sähköinen tunnistus on yksi tärkeä osatekijä perustettaessa sähköisiä palveluita, joissa käsitellään henkilöön liittyviä tietoja tai käydään kauppaa. Sähköinen asiointi asettaa palvelun tarjoajalle suuria vaatimuksia. Suurin osa asiakkaista on rehellisiä, mutta joukossa on niitäkin, jotka hakevat taloudellista höytyä käyttämällä järjestelmien haavoittuvia kohtia. Henkilötunnukset on suojattava hyvin kolmannen osapuolen oikeudettomalta käytöltä.

Sähköinen asiointi

Sähköinen tunnistaminen

- Sähköinen tunnistus voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään: heikon ja vahvan tunnistuksen menetelmiin.
- Heikko tunnistamismenetelmä on yleisin käytössä oleva tapa tunnistaa käyttäjätunnusten ja salasanojen yhdistelmällä.
- Vahva sähköinen tunnistaminen on esimerkiksi pankkien käytössä oleva menettelytapa, jossa yksilöidään henkilö sähköistä menetelmää käyttäen. Seuraavissa kappaleissa käsitellään kahta erilaista tunnistamista tietoverkossa.

Sähköinen asiointi

TUPAS tunnistaminen 1/5

- Finanssialan Keskusliitto ry (FK) on toimialajärjestö, joka edustaa Suomessa toimivia pankkeja, vakuutusyhtiöitä, rahoitusyhtiöitä ja finanssialan työnantajia. Osan FK:n toiminnasta muodostavat yrityksille tarjottavat tietoturvalliset asiakasyhteydet ja niiden kuvaukset. Järjestelmissä saattaa olla pankkikohtaisia lisäpiirteitä, ja palvelun käyttämiseen tarvitaan pankkiyhteysohjelma. Tämän vuoksi palvelun käyttöönotosta on sovittava tilipankin kanssa.

Sähköinen asiointi

TUPAS tunnistaminen 2/5

- Pankkien Tupas-varmennepalvelu palveluntarjoajille on uusi yhteinen tapa tunnistaa verkkoasiakkaat. Pankit tarjoavat lisäpiirteitä sähköisiä palveluja tuottaville yrityksille ja yhteisöille verkossa tapahtuvaan tunnistamiseen. Pankit ovat laatineet yhteisen menettelyn, jota kolmannet osapuolet voivat käyttää palveluissaan henkilöasiakkaiden sähköisessä tunnistamisessa (www.fkl.fi).

Sähköinen asiointi

TUPAS tunnistaminen 3/5

- Perusajatuksena on, että asiakas käyttää pankin luomia asiakastunnuksiaan ja kertakäyttöisiä tunnuslukuja. Pankkitunnukset ovat aina henkilökohtaisia riippumatta siitä, onko ne annettu henkilöasiakas- vai yritys-/yhteisöasiakaskäyttöön. Asiakas saa henkilökohtaiset pankkitunnukset käyttöönsä kirjallisen sopimuksen perusteella. Sopimus tehdään aina henkilökohtaisesti sen henkilön kanssa, jonka nimiin pankkitunnukset luodaan. Asiakas ei voi valtuuttaa toista tekemään sopimusta puolestaan. Pankeilla on lakisääteinen velvollisuus tunnistaa asiakkaansa (Tupas varmennepalvelu, 2007, 1).

Sähköinen asiointi

TUPAS tunnistaminen 4/5

- Tunnistautuva asiakas on keskeisessä asemassa palvelun käytössä. Asiakas ohjaa tietojensa välitystä palveluntarjoajan ja pankkinsa välillä.
- Pankki ja palveluntarjoaja eivät ole palvelun aikana suorassa yhteydessä keskenään.
- Kun palveluntarjoajalla on tarve tunnistaa asiakas, palveluntarjoaja lähettää varmennepyynnön asiakkaalle, joka siirtyy pankkinsa Varmennepalveluun painamalla pankkinsa tunnistuslinkkiä. Palveluntarjoajan varmennepyyntö välittyy asiakkaalta pankin varmennepalveluun, joka lähettää asiakkaan tunnistamisen jälkeen asiakkaalle vastaussanomana.

Sähköinen asiointi

TUPAS tunnistaminen 5/5

- Asiakas tarkastaa vastaanottamansa varmenteen tiedot ja hyväksyy varmenteen tiedot.
- Asiakas palaa takaisin palveluntarjoajan palveluun, jolloin varmenne välittyy palveluntarjoajalle.
- Asiakas voi halutessaan peruttaa tunnistustapahtuman ennen tunnustautumistaan (Tupas-varmennepalvelu, 2007,3). Lisäksi varmennetta käyttävien osapuolten välinen tietoliikenne on SSL-salattu. Näin ulkopuoliset tahot eivät pääse tutkimaan liikennettä. Kaiken kaikkiaan varmennepalvelu täyttää vahvan tunnistamisen tunnusmerkit.

MOBIILIVARMENNE
MOBIL ID

Mobiilivarmenne

- Mobiilivarmenne on sähköinen henkkari kännykässäsi. Sen avulla todistat henkilöllisyytesi ja voit tehdä allekirjoituksen erilaisissa sähköisissä palveluissa.
- Mobiilivarmennteella todistat henkilöllisyytesi netissä tai puhelun aikana helposti. Se toimii tunnistautumista vaativissa verkkopalveluissa ja tulevaisuudessa myös pankkiasioinnissa.
- Mobiilivarmenne on ehdottoman turvallinen. Se toimii nimittäin tunnusluvulla, jonka ainoastaan sinä tiedät. Mobiilivarmennteella voit hoitaa sähköisen asioinnin alusta loppuun kätevästi.

Sähköinen asiointi

Poliisin sähköinen henkilökortti

- Toinen vahvaa tunnistamispalvelun tarjoaja on Väestörekisterikeskus. Jokaisessa Poliisin myöntämässä henkilöllisyystodistuksessa on siru, johon on asennettu Väestörekisterikeskuksen kansalaisvarmenne, jota tarvitaan sähköistä asiointia varten. Henkilö, jolla on kyseinen sirulla varustettu henkilökortti, voi asioida sähköisesti niin julkishallinnon kuin yksityisen sektorin kanssa (<http://www.vrk.fi/>). Tätä palvelua käyttävän on lisäksi hankittava kortinlukija ja ko. lukijaa varten käyttöjärjestelmän ajuriohjelmot. Muutoin toiminta on hyvin samankaltainen kuin pankkien Tupas-palvelussa.

Sähköinen asiointi

Poliisin sähköinen henkilökortti

- Toimikortti: maksullinen (55 euroa)

siru

- Toimikortinlukija

Liitetään tietokoneeseen esim. USB –portin kautta. Toimikortinlukija tarvitsee ohjelman (laiteajurin) toimiakseen!

E-lasku

E-lasku

- E-laskulla maksat kätevästi verkossa
- Korvaa paperiset laskusi e-laskulla, säästät aikaa ja vältät kirjoitusvirheitä. E-lasku on sähköisessä muodossa oleva lasku, jonka saat omaan verkkopankkiisi. Voit jatkossakin hallita itse, milloin ja miten paljon tililtäsi laskutetaan. E-lasku on pankkien yhdessä kehittämä, joten se on turvallinen tapa vastaanottaa ja maksaa laskuja.
- Lähde : <http://www.e-lasku.info/>

E-lasku

E-lasku

- Suomalainen suoraveloitus päättyy EU-asetuksen määräyksestä tammikuun 2014 loppuun mennessä. Jos jo käytät verkkopankkia, suoraveloituksen tilalle tarjotaan e-laskua ja e-laskun automaattista maksamista. Suoraveloituksen päättyessä laskuttaja ja pankki huolehtivat siirtymisestä e-laskuun.
- Etkö vielä käytä verkkopankkia, mutta haluat e-laskun käyttöösi? Ole yhteydessä omaan pankkiisi ja solmi verkkopankkisopimus. Tämän jälkeen voit tehdä e-laskusopimuksia verkkopankkisi.
- Lähde : <http://www.e-lasku.info/>

E-lasku

E-lasku ja verottaja

- Laki edellyttää, että henkilön on säilytettävä tositteet verotusta varten viiden vuoden ajan.
- Viisi vuotta tarkoittaa sitä, että kun tämän vuoden (2012) menoista toimitetaan verotus ensi vuonna (2013), niin vielä ensi vuoden päätyttyä tositteet on säilytettävä viisi vuotta: siis vuodet 2014–2018

E-lasku

E-lasku ja verottaja

- Danske Bankissa sähköisen arkiston tiliotteet säilyvät kuluvan vuoden lisäksi kuusi vuotta. Jos pyytää vanhempia tiliotteita, niitä pitää etsiä erikseen arkistoista, mistä veloitetaan selvittelytyön hinta, 55 euroa tunnilta.
- Nordeassa tiliotteiden säilytysaika on kuusi vuotta. Sen ajan ne ovat asiakkaan itsensä tulostettavissa. Jos tapahtuma on yli kuusi vuotta vanha, tiliote joudutaan etsimään manuaalisesti, ja työstä veloitetaan 70 euron tuntitaksan mukaan.
- Lähde HS Talous lauantaina 10.11.2012

Sähköinen asiointi ja puhelin

Palveluilla tarkoitetaan älypuhelimien tarjoamia mahdollisuuksia.

- Matkapuhelimen palvelut alkavat m-kirjaimella esim. www.yle.fi on matkapuhelimessa m.yle.fi. Vastavasti vr.fi on matkapuhelimessa m.vr.fi.
- Sähköposti toimii myös matkapuhelimessa.
- Otettaessa uusi älypuhelin käyttöön, joutuu käyttäjä rekisteröitymään palveluun. Nokian Lumia puhelimien kohdalla tämä tarkoittaa rekisteröitymistä esim. hotmail – palveluun. Käyttäjän tulee huolella lukea rekisteröinnissä antamansa tiedot ja miten ja kuka niitä käyttää.

Sähköinen asiointi

Palveluita

- Rahoituslaitokset ja vakuutusyhtiöt
- Viranomaisten tarjoamat palvelut
 - Poliisi, tull
- Kunnalliset palvelut
- Ministeriöiden ja laitosten palvelut
 - Kela, Keva, oikeusministeriö
- Sähköposti
 - Puhelinoperaattoreiden palvelut, Hotmail, gmail
 - Sähköposti on hyvä olla, jotta asiakkaaseen voidaan olla sähköisesti yhteydessä

Sähköinen asiointi

Palveluita

- Verkkokaupat
 - Verkkokauppa.com, konebox.com jne..
- Lehdet
 - Iltalehti.fi, Iltasanomat.fi, HS.fi
- Matkatoimistot
- VR
- Seurat ja aatteelliset yhdistykset
 - Kaakkois-Suomen Viestikilta Ry.
 - Urheiluseurat

Sähköinen asiointi

Linkkejä

- Verottaja: [http://vero.fi/fi-FI/Asioi verkossa](http://vero.fi/fi-FI/Asioi_verkossa)
- KELA: <http://kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/170308125033HP?OpenDocument>
- KEVA: <http://www.keva.fi/fi/elakkeet/omatelaketietosi/Sivut/Default.aspx>
- Poliisi: <http://www.poliisi.fi/poliisi/home.nsf/suomi/henkilokortit>
- Tulli: <http://www.tulli.fi/fi/yksityisille/index.jsp>
- Oikeusministeriö: <https://asiointi.oikeus.fi/web/asiointi/etusivu?ts=1267512941534>
- Mikkelin seurakuntayhtymä: http://www.mikkelinseurakunnat.fi/fi/yhteiset/keskusrekisteri/sahkoinen_asiointi/?id=672

Sähköinen asiointi

Linkkejä

- VR: <http://www.vr.fi/fi/>
- Verkkokauppa: <http://www.verkkokauppa.com/>
- Apteekkiverkkokauppa: <http://www.apteekkiverkkokauppa.fi/>
- Sää (Foreca): <http://www.foreca.fi/Finland/Helsinki/map/fin13>
- Sää (Ilmatieteenlaitos): <http://ilmatieteenlaitos.fi/>
- Sähköinen asiointitili: <https://asiointitili.suomi.fi/>
 - muutto, väestö, kiinteistöt... lapset, vammaisuus, perintö...
terveyspalvelut, päihteet, kuntoutus... vaalit, kansalaisuus,
kuluttajansuoja... kartat, passi, ajoneuvot...
- Ruokakaupat: <http://www.kauppakassi.com/>
 - Miten toimii kylmäketju..

Sähköinen asiointi

Linkkejä

- Mieli pide : <http://www.suomi24.fi/>
- Hintaseuranta: <http://www.vertaa.fi/> tai <http://hintaseuranta.fi/>
- Mieli pide: <http://www.hs.fi/mielipide/>

Muista lähdekriittisyys hakiessasi tietoja internetistä!